

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 279/2010-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. Š., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 212/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2010 doručená sťažnosť Ing. J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 212/08 (ďalej aj „namietaný postup“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ podal 10. júla 2003 Okresnému súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) návrh na vydanie predbežného opatrenia dožadujúc sa, «aby uložil zástupcovi žalovanej SR – v tom čase Okresný úrad Bratislava I (ďalej aj OÚ BI) zdržať sa konania, ktoré by viedlo k akejkoľvek zmene právneho alebo fyzického stavu pozemku parcela č... k. ú... vo výmere 710 m² LV..., nakoľko tento rôznymi výhovorkami a obštrukciami odkladal uzavretie kúpnej zmluvy so sťažovateľom a jeho manželkou, ktorú mal uzavrieť na základe uskutočneného výberového konania dňa 20. 12. 2002, a na ktorý ešte 20. 2. 2002 uzavrel Nájomnú zmluvu.

Sťažovateľ dňa 11. 7. 2003 podal OS BI návrh „o splnenie verejného prísľubu odpredaja pozemku“, nakoľko tento nesplnil dohodu o predaji.

Listom zo dňa 8. 4. 2004 č. F/2004/01393 Krajský úrad v Bratislave oznamuje sťažovateľovi, že výberové konanie je neplatné z dôvodu zákonného prechodu vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti na obec.

OS BI dňa 3. 9. 2003 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia uznesením 18 NcPO/2003-46.

Sťažovateľ dňa 3. 10. 2003 podal odvolanie proti uzneseniu 18 NcPO/2003-46 z 3. 9. 2003.

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd dňa 31. 10. 2003 uznesením č. 3 Co 252/03-69 rozhodol o zrušení uznesenia OS BI č. 18 NcPO/2003-46 z 3. 9. 2003.

Sťažovateľ reagoval dňa 8. 4. 2004 na výzvu OS BI zo dňa 23. 3. 2003 o doručenie listinných dôkazov a z dôvodu zániku Okresného úradu Bratislava I ku dňu 31. 12. 2003 a prechodu správy predmetnej nehnuteľnosti na Krajský úrad v Bratislave (LV...) predložil zmenené znenie kúpnej zmluvy.

Krajský úrad v Bratislave listom č. F/2004/01393 zo dňa 8. 4. 2004 oznámil sťažovateľovi, že výberové konanie z 20. 12. 2002 je neplatné a z dôvodu zákonného prechodu vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti na obec, nie je možné uzavrieť kúpnu zmluvu s Krajským úradom v Bratislave.

OS BI dňa 16. 4. 2004 opätovne vyzval sťažovateľa na osvedčenie potreby vydania predbežného opatrenia.

Sťažovateľ doplnil nové dôkazy podaním zo dňa 29. 4. 2004 a podal návrh na úpravu petitu.

Krajský úrad v Bratislave zaslal OS BI svoje vyjadrenie doručené 3. 5. 2004 (pasívna legitímácia odporcu).

OS BI uznesením zo dňa 11. 5. 2004 rozhodol o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie.

Sťažovateľ podal predsedovi OS BI sťažnosť na prieťahy v konaní dňa 27. 8. 2004.».

Podľa sťažnosti sťažovateľ 27. marca 2006 navrhol zmeniť (doplniť) pôvodný návrh na nahradenie vyhlásenia vôle odporcu na uzavretie kúpnej zmluvy (zo súvisiaceho súdneho spisu vyplýva, že sa tak v skutočnosti stalo už 22. februára 2005) a domáhal sa najmä, aby súd uložil Slovenskej republike – Krajskému úradu v Bratislave, povinnosť uzatvoriť s ním ako s navrhovateľom v 1. rade a s jeho manželkou ako navrhovateľkou v 2. rade (ďalej spolu len „navrhovatelia“) kúpnu zmluvu, ktorou na nich prevedie nehnuteľnosť – pozemok parc. č... v katastrálnom území... o výmere 710 m².

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C/168/2003 zo 17. júna 2008 návrh na nahradenie prejavu vôle odporcu na kúpnej zmluve, ktorou sa mala previesť označená nehnuteľnosť na navrhovateľov, zamietol. S dôvodmi, ktoré viedli okresný súd k zamietnutiu návrhu, sťažovateľ nesúhlasí, osobitne odmietajúc najmä záver vyslovený v tejto časti odôvodnenia prvostupňového rozsudku, podľa ktorého „Ustanovenie § 50a Obč. zák. upravuje zmluvu o budúcej zmluve, avšak podmienkou je, aby sa účastníci dohodli na podstatných náležitostiach zmluvy. Navrhovatelia takouto zmluvou nedisponujú, nie je ňou ani ponuka na odpredaj uvedeného pozemku a ich úspešnosť vo výberovom konaní, pretože nedisponujú ďalšou podstatnou náležitosťou a to je súhlas ministerstva financií... Vzhľadom k tomu, že nie sú splnené podmienky na nahradenie prejavu vôle odporcu, pretože chýba súhlas Ministerstva financií SR, súd zamietol návrh ako nedôvodný.“.

S citovaným názorom okresného súdu sa sťažovateľ nestotožňuje poukazujúc na to, že:

«a) Podstatnými náležitosťami kúpnej zmluvy je dohoda na predmete kúpy a kúpna cena. Podstatné náležitosti boli úkonmi odporcu a navrhovateľov dohodnuté. (Zápisnica z výberového konania z 20. 12. 2002, List krajského úradu v Bratislave č. F/2004/01393).

b) Ustanovenie § 50a ods. 1 OZ predpokladá, že o podstatných náležitostiach sa dohodnú účastníci. Iné ako „dohodnutá“ podstatné náležitosti § 50a ods. 1 OZ nepozná. Súhlas Ministerstva financií preto nemôže byť podstatnou náležitosťou, ktorú by predpokladalo ustanovenie § 50a ods. 1 OZ, lebo to predpokladá len podstatné náležitosti, ktoré majú možnosť si dohodnúť účastníci zmluvy. „Ipso facto“ ide o podstatnú náležitosť, ktorá podlieha dvojstrannému právnenému úkonu a to dohode zmluvných strán. Za podstatnú náležitosť tohto druhu sa nemôže považovať súhlas Ministerstva financií SR, pretože tu ide o jednostranný právny akt. Účastník zmluvy nemá možnosť ho ovplyvniť či modifikovať alebo odmietnuť, t. j. ani si ho dohodnúť.

c) Ministerstvo financií SR zároveň nie je zmluvnou stranou ani účastníkom zmluvy, čo je ďalším dôvodom, z ktorého je zrejmé, že ustanovenie § 50a ods. 1 OZ nemohlo mať na mysli súhlas Ministerstva financií ako podstatnú náležitosť zmluvy. V súlade s § 2 OZ majú totiž v občianskoprávných vzťahoch účastníci rovnaké postavenie, čo nie je možné povedať o Ministerstve financií SR.

d) Súhlas Ministerstva financií SR nemusí byť udelený vopred pred podpisom zmluvy. Požiadavku predbežného súhlasu so zmluvou zákon neukladá Ministerstvu financií. Ba ani prax nie je taká. Je bežné, že Ministerstvo financií udeľuje súhlas na prevod majetku štátu následne. Aj z tohto je možné vyvodiť bezpečný záver, že súdu nič nebráni, aby postupoval podľa § 50a OZ a nahradil prejav vôle odporcu na kúpnej zmluve.

e) Získanie súhlasu Ministerstva financií nemôže byť úlohou sťažovateľa. Ak mala byť táto úloha niekomu uložená, tak jedine odporcovi ako správcovi majetku štátu, ktorý ponúkal nehnuteľnosť, ktorá je opísaná v návrhu sťažovateľa na odpredaj. Výklad zákona, ktorý by zaväzoval k preukázaniu tejto skutočnosti sťažovateľa, by bol v priekrom rozpore s dobrými mravmi, ktorými sa má riadiť výkon práv a povinnosti v súlade s § 3 OZ.

f) Odporca, ktorý verejne ponúkol na odpredaj nehnuteľnosti, si mal byť vedomý svojej povinnosti vyžiadať si súhlas Ministerstva financií SR. Sťažovateľovi nemôže byť nesplnenie tejto povinnosti na škodu.

g) Ministerstvo financií SR zároveň ako štátny orgán nemôže pri udeľovaní súhlasu či nesúhlasu s prevodom nehnuteľnosti postupovať svojvoľne. Jeho nesúhlas musí byť racionálne odôvodnený a musí prihliadať aj na možné spôsobenie škody, ktorým by neudelenie súhlasu mohlo zasiahnuť do práv iných osôb.

h) Sťažovateľ konal v dôvere v objektívne právo, t. j. že odporca, ktorý dal verejný prislúb a ponúkol nehnuteľnosť na odpredaj najvýhodnejšej ponuke, má na všetky tieto úkony potrebné oprávnenia, t. j. aj dať takýto verejný návrh na uzatvorenie zmluvy.

i) Prijatie interpretácie, ktorá by umožňovala štátu a jeho správcovi kedykoľvek anulovať svoje právne úkony tým, že si nevyžiada potrebný súhlas Ministerstva financií, by bol v rozpore s princípom rovnosti účastníkov v občianskoprávných vzťahoch a presne o takýto typ vzťahu v tomto prípade ide. Preto je zrejmé, že povinnosť vyžiadať si súhlas je povinnosťou odporcu.

j) Pokiaľ mal odporca zámer necítiť sa návrhmi uchádzačov viazaný, mal a mohol si vo verejnom prislúbe vyhradiť právo neprijat' žiadnu ponuku a upozorniť uchádzačov na nezáväznosť či podmienenosť svojej ponuky, keďže nedisponoval súhlasom Ministerstva financií SR.

k) Pojmy „platnosti“ či „účinnosti“ zmluvy nemožno stotožňovať s pojmami „podstatných náležitostí zmluvy“ vyžadovaných § 50a ods. 1 OZ.

l) Jedny z najviac rešpektovaných autorít v oblasti súčasnej slovenskej civilistiky prof. JUDr. Vojčík, CSc., ako aj prof. JUDr. Ján Mazák, PhD., vo svojom komentári k Občianskemu zákonníku (Peter Vojčík a kol., Občiansky zákonník, stručný komentár, 2008 s. 165-166) zastávajú názor, že v „súčasnosti platné právo nepozná prípad, v ktorom by bolo k súkromnoprávnej zmluve potrebné rozhodnutie pri slušného orgánu na to, aby zmluva nadobudla účinnosť, t. j. aby sa účastníci takej zmluvy mohli domáhať plnenia zo zmluvy. Obligačnoprávne účinky takých zmlúv nastávajú bez ohľadu na rozhodnutie štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy... Aj keď sa k niektorým zmluvám vyžaduje súhlas iných orgánov, tak isto nejde o rozhodnutie podmieňujúce účinnosť, ale len platnosť zmluvy. Pôjde najmä o súhlas Fondu národného majetku SR alebo zriaďovateľa pri prevode

podniku alebo jeho časti podľa zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, súhlas Ministerstva financií SR udeľovaný podľa zákona o správe majetku štátu.“»

Výhrady sťažovateľa sa týkajú aj údajného neobjektívneho postupu okresného súdu v namietanom konaní, dôsledkom ktorých malo byť porušenie „*zákonných povinností súdu a sudcu vystupovať nestranne a neprejudikovať súdne rozhodnutie*“. V súvislosti s tým sťažovateľ cituje z odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 18 C 168/2003 z 11. mája 2004 (v spojení s opravným uznesením z 29. júna 2004), ktorým bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia a ktoré podľa neho „*prejudikuje zamietnutie návrhu*“.

Sťažovateľ napokon vytyka všeobecným súdom, že nevykonali navrhované dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že nehnuteľnosť opísaná v jeho návrhu nikdy neprešla do vlastníctva obce, a teda ani nebola potreba túto nehnuteľnosť priamo využívať susediacou materskou školou.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti a jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol vo veci samej týmto nálezom:

„1. Základné právo Ing. J. Š. vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nesprávnym posúdením veci v spojení s inou vadou v konaní, právo rovnosti všetkých účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 212/08 porušené bolo.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 9 Co 212/2008 zo dňa 26. 11. 2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. J. Š. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7 000€ (slovom Sedem tisíc €), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu sťažovateľa, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet advokáta do dvoch mesiacov od tohto nálezu.“

Osobitným podaním doručeným ústavnému súdu 24. mája 2010 sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vzhľadom na to, že Slovenský pozemkový fond prípisom sp. zn. 1677/2010/RO-1/Tu z 8. apríla 2010 odmietol žiadosť z 2. februára 2010, ktorou sa sťažovateľ spolu so svojou manželkou domáhal odkúpenia predmetného pozemku, vydal predbežné opatrenie, ktorým mu zakáže „zdržať sa konania, ktoré by viedlo k akejkoľvek zmene právneho a fyzického stavu pozemku parcela č... k. ú... vo výmere 710 m² LV...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02) a ani nenapráva ich skutkové alebo právne výstupy, ak sa zakladajú na konkrétnych faktoch a sú aj dostatočne odôvodnené, o to viac, ak v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov sa má verdikt súdu zakladať na voľnej úvahe (obdobne napr. III. ÚS 238/08, I. ÚS 32/09).

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08)

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 212/08 vyúsťujúcim do rozhodnutia z 26. novembra 2009, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 18 C/168/2003 zo 17. júna 2008, boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sú si všetci účastníci v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy rovní.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojou sťažnosťou vlastne pokračuje v polemike so závermi okresného súdu na úrovni ním aplikovaného práva, a to predovšetkým uplatnením podstatnej časti argumentácie, o ktorú oprel už svoje odvolanie proti jeho rozsudku sp. zn. 18 C/168/2003 zo 17. júna 2008, obsahovo v základnej argumentačnej báze takmer zhodnej so sťažnosťou podanou ústavnému súdu. Okresný súd uvedeným rozsudkom zamietol návrh navrhovateľov proti Slovenskej republike, zastúpenej Obvodným úradom Bratislava ako odporcovi (ďalej len „odporca“) na nahradenie vyhlásenia vôle odporcu na uzavretie kúpnej zmluvy, ktorou mal odporca previesť na navrhovateľov pozemok parc. č... v kat. ú... o výmere 710 m². Okresný súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky na nahradenie prejavu vôle odporcu, a to z dôvodu, že navrhovatelia nedisponujú zmluvou o budúcej zmluve podľa § 50a Občianskeho zákonníka, pretože chýba súhlas Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“), ktorý sa vyžaduje „na platnosť kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádzajú nehnuteľné veci štátu... podľa § 11 ods. 5 zákona o správe majetku štátu“.

V odvolaní proti prvostupňovému rozsudku z 5. júla 2008 argumentovali navrhovatelia okrem iného tým, že súhlas ministerstva financií *„nemôže byť podstatnou náležitosťou, ktorú by predpokladalo ustanovenie § 50 ods. 1 OZ, lebo to predpokladá len podstatné náležitosti, ktoré majú možnosť si dohodnúť účastníci zmluvy“*.

Krajský súd na odvolanie navrhovateľov rozsudkom sp. zn. 9 Co 212/2008 z 26. novembra 2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil, avšak z iného právneho dôvodu, než pre ktorý bol návrh zamietnutý okresným súdom. Túto skutočnosť však sťažovateľ vôbec nereflektoval a jeho argumentácia v sťažnosti sa sústreďuje predovšetkým na obhájenie názoru, že nedostatok súhlasu ministerstva financií s prevodom dotknutej nehnuteľnosti nemohol byť dôvodom na zamietnutie návrhu.

V okolnostiach danej veci to tak však v skutočnosti ani nebolo, pretože krajský súd považoval tento dôvod za irelevantný, keď v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Podľa názoru odvolacieho súdu môže súdne rozhodnutie podľa § 161 ods. 3 O. s. p. nahradiť prejav vôle len v tých prípadoch, keď to zákon výslovne umožňuje, t. j. keď povinnosť k právnemu konaniu právneho subjektu je zakotvená zákonným ustanovením, alebo v prípadoch, kedy takáto povinnosť vyplýva zo záväzku. V súdenej právnej veci však takýto prípad nenastal. Povinnosť odporcu uzavrieť s navrhovateľmi zmluvu, ktorej predmetom by bol odpredaj označeného nehnuteľného majetku, zo zákona nevyplýva (§ 8 ods. 1, 3 zákon č. 278/1993 Z. z.), rovnako tak neexistuje žiadny záväzok (napr. v podobe zmluvy o budúcej zmluve, § 50a Obč. zák.), ktorý by odporcu k takému konaniu zaväzoval.

Vychádzajúc z obsahu v tlači zverejnenej ponuky na odpredaj nehnuteľného majetku (č. l. 14 spisu) nemožno podľa názoru odvolacieho súdu zverejnenú ponuku právneho predchodcu odporcu vyhodnotiť ani ako verejný prísľub v zmysle ust. § 850 Obč. zák., ako argumentovali navrhovatelia 1/, 2/, keď verejným prísľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie jednému alebo niekoľkým z bližšie neobmedzeného počtu osôb, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube (§ 850 Obč. zák.). Ak podmienky verejného prísľubu neurčujú inak, dostane odmenu ten, kto ich

najskôr splní (§ 651 Obč. zák.). Ak podmienky verejného prísľubu splní súčasne niekoľko osôb a z ich obsahu vyplýva, že odmenu má dostať len jedna osoba, rozdelí sa odmena medzi ne rovnakým dielom (§ 852 Obč. zák.). Zverejnená ponuka na odpredaj síce bola určená neobmedzenému okruhu osôb, jej účelom však nebolo poskytnutie odmeny alebo iného plnenia jednej prípadne niekoľkým osobám, ale len oznámenie o uskutočnení osobitného ponukového konania (§ 8 ods. 3 zákona č. 278/1993 Z. z.) na odpredaj majetku štátu, a to formou inzerátu v tlači. Nakoľko zverejnená ponuka nemala povahu verejného prísľubu, neznamenala pre odporcu záväzok, z ktorého by mu vyplývala povinnosť uzavrieť s navrhovateľmi 1/, 2/ zmluvu o odpredaji nehnuteľnosti.“

Z citovaného je zrejmé, že rozhodujúcim dôvodom, pre ktorý krajský súd potvrdil odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok vo výroku ako vecne správny, bolo zistenie, že v danom prípade neexistovala na strane odporcu žiadna zákonná povinnosť (podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov) uzavrieť s navrhovateľmi zmluvu, predmetom ktorej by bol odpredaj označenej nehnuteľnosti, a rovnako tak neexistuje žiaden záväzok (napr. v podobe zmluvy o budúcej zmluve podľa § 50a Občianskeho zákonníka), ktorý by odporcovi ukladal takúto kontraktačnú povinnosť. Je potrebné dodať, že krajský súd dospel k takémuto záveru na základe dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, ktorého rozsah považoval za dostatočný bez toho, aby bolo potrebné dokazovanie vo veci doplniť.

Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal aj s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa porušovania zákonných povinností sudcu vystupovať nestranne a neprejudikovať konečné rozhodnutie, ako aj s námietkami o nevykonaní ním navrhovaných dôkazov, keď uviedol:

„Pokiaľ navrhovatelia 1/, 2/ v odvolaní poukazovali na to, že súd prvého stupňa prejudikoval svoje rozhodnutie vo veci samej tým, že zamietol ich návrh na nariadenie predbežného opatrenia (uznesením zo dňa 11. 5. 2004 č. k. 18 C 168/2003-90), pričom v jeho odôvodnení uviedol, že odporca (v tom čase Krajský úrad Bratislava) vo veci nie je pasívne legitimovaný, odvolací súd poznamenáva, že zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej; z odôvodnenia

napadnutého rozsudku prvostupňového súdu napokon vyplýva, že ním bol návrh navrhovateľov zamietnutý nie pre nedostatok pasívnej legitímácie odporcu, ale z dôvodu nesplnenia podmienok na nahradenie prejavu vôle odporcu pre chýbajúci súhlas Ministerstva financií SR so zmluvou o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku štátu.

Nevykonanie dôkazov, ktoré navrhovali v konaní vykonať navrhovatelia, nebolo zo strany prvostupňového súdu odňatím možnosti konať pred súdom; v zmysle ust. § 120 ods. 1 O. s. p. rozhodovanie o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (porovnaj R 37/1993).“

Ústavný súd preskúmal namietaný postup krajského súdu v spojení s jeho rozsudkom sp. zn. 9 Co 212/2008 z 26. novembra 2009 z hľadiska kompetencií daných mu ústavou, teda z pozície nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti, ktorý nie je ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Nadväzne na to dospel k záveru, že krajský súd zrozumiteľne uviedol, aké dôvody ho viedli k potvrdeniu prvostupňového rozsudku, pričom jeho rozsudok nemožno označiť za svojvoľný a ním vykonaná interpretácia zákonov a podústavných noriem nesignalizuje žiadnu možnosť porušenia princípov spravodlivého procesu. Samotná skutočnosť, že krajský súd vyslovil právny názor (resp. vyložil zákon alebo iný právny predpis) spôsobom odlišným od názoru sťažovateľa, nemôže zakladať dôvod na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti namietaného postupu a porušení označených práv sťažovateľa (m. m. I. ÚS 409/08).

Sťažovateľ musí rešpektovať, že jeho úspech v spore bol závislý okrem naplnenia procesných podmienok predovšetkým na existencii hmotnoprávneho nároku, t. j. aktívnej vecnej legitímácii. Podľa záverov krajského súdu však sťažovateľ v posudzovanej veci žiadnym takýmto nárokom v čase rozhodovania všeobecných súdov nedisponoval.

Keďže základom argumentácie sťažovateľa je v podstate len snaha o vyvrátenie právneho názoru okresného súdu o nutnosti zamietnutia návrhu na nahradenie prejavu vôle odporcu ako nedôvodného pre chýbajúci súhlas ministerstva financií a akékoľvek ústavnoprávne relevantné námietky vo vzťahu k postupu a na jeho základe prijatým

záverom krajského súdu v sťažnosti absentujú, nemožno s ním vlastne polemizovať ani oponovať konkrétnymi argumentmi.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), resp. právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Z toho istého dôvodu bolo potrebné odmietnuť sťažnosť aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, pretože k porušeniu tohto základného práva malo podľa sťažovateľa dôjsť prijatím interpretácie, ktorá umožňuje *„štátu a jeho správcovi kedykoľvek anulovať svoje právne úkony tým, že si nevyžiada potrebný súhlas Ministerstva financií“*.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (návrhu na zrušenie rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 212/08 z 26. novembra 2009, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a úhradu trov konania, ako aj o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) stratilo opodstatnenie, preto sa týmito návrhmi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010